

český jazyk a literatura přípravný kurz č. 5 šk. rok 2020/21

Zkušební test – přípravný kurz

Nad zelenou louží
vosa bosa ****
už snad od pátku.
Bříško, krk i záda
prohlíží si ráda
v lesklém zrcátku.

Kroucí se a kroucí
v zelenavém proutí,
pyšně nosí nos.
„Jak mi to dnes sluší!
Já jsem, na mou duši,
nejkrásnější z vos!“

(Karel Šiktanc, Vosa parádnice, kráceno)

1. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda vystihuje výchozí text (A), nebo ne (N):

1.1 Text je bajka	A	N
1.2 Text je poezie	A	N
1.3 Text je próza.	A	N
1.4 První sloka má 6 veršů.	A	N

2. Které z následujících slov nejspíše patří na vynechané místo (****) ve výchozím textu?

- A) touží
- B) souží
- C) krouží

Výchozí text k otázkám 3 – 5

Kůň Převalského je světu znám od roku 1881. O necelých sto let později byl však ve volné přírodě vyhuben a přežil jen v péči zoologických zahrad. Mimořádnou zásluhu na jeho zachování má Zoologická zahrada Praha, která se stala jedním z hlavních organizátorů mezinárodních převozů koní do jejich původní vlasti.

3. Odkud byl nejspíše převzat výchozí text?

- A) z filmového plakátu
- B) z recenze filmu
- C) z úvodu pohádky
- D) z encyklopedie

4. Které z následujících tvrzení vyplývá z výchozího textu?

- A) Zoo Praha chová koně Převalského.
- B) Zoo Praha nevozí koně zpět do volné přírody.
- C) Zoo Praha chová i jiné druhy koní.

5. Který z následujících výrazů je významem nejbližší vyjádření byl vyhuben?

- A) byl zachráněn
- B) byl vyhlazen
- C) byl zničen

6. Zakroužkuj věty, které jsou napsány bez pravopisné chyby. V ostatních větách chyby podtrhni:

- A) Rudé růže omamně zavoněli.
- B) Nemluv o mně za mými zády.
- C) Blízko potoka se krčí petrklíče.
- D) Má oči jako poměnky.
- E) Knihy jsme dali Pavlovi.
- F) S napětím jsme pozorovali zápasící psi.
- G) V neděli jsme po obědě shlédli pohádku Tři oříšky pro Popelku.

Výchozí text k úlohám 7 - 9

Nalezena obyvatelná planeta

Astronomové objevili v souhvězdí Vah první obyvatelnou planetu obíhající kolem jiné hvězdy... Planeta je přibližně jedenapůlkrát větší než Země a **panuje** na ní podle odhadů podobná teplota jako na Zemi – mezi nulou a 40° Celsia. Podle pozorování by tam měla být voda v tekutém skupenství, což je jedna z důležitých podmínek života. Hmotnost této planety je odhadována asi na pětinasobek Země a gravitace na jejím povrchu je zhruba dvakrát silnější. Spolu s dalšími planetami krouží okolo červeného trpaslíka označovaného jako Gliese, který je od Země vzdálen 20 světelných let.

7. Které tvrzení vyplývá z textu?

- A) Voda v tekutém skupenství je jednou z nejdůležitějších podmínek života.
- B) Podmínky na Zemi jsou totožné s podmínkami na nově objevené planetě.
- C) Bylo dokázáno, že na planetě je voda v tekutém skupenství.
- D) Planeta obíhá kolem Slunce.

8. Urči, kterým slovem je vhodné v textu nahradit slovo PANUJE:

- A) vládne
- B) je
- C) ujímá se moci
- D) kraluje

9. Urči, jak označujeme vědu, která studuje stavbu a fungování vesmíru:

- A) kosmetika
- B) chemie
- C) astronomie
- D) geografie

10. Najdi chyby v textu, podtrhni je:

Prvního českého tiskaře jménem neznáme. Spori jsou dodnes vedeni i kolem toho, která

kniha na našem území bila jako první vlasně vitištěna. Z jsitotou víme alespoň to, že prvním

mýstem, kde byl poprvé viužit noví vináles, bila plzeň.

11. Vytvořte slovesné tvary od uvedených sloves:

- A) 2. os, č. j., zp. rozk. – spát
- B) infinitiv ke slovesnému tvaru – cvičí

12. Jak nejlépe lze jedním slovem označit člověka, o kterém se říká: Na co sáhne, to pokazí.?

- A) pesimista B) správce C) nešika D) škůdce

13. Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda je napsáno pravopisně správně (A), nebo ne (N):

- 13.1 Horská bystřina se v údolí vlévala do jezírka, na jehož hladině se blýskal odraz vycházejícího slunce. A N
- 13.2 Za listopadového sychravého počasí byla čekárna u praktického lékaře vždy plná lidí, kteří kašlali a sýpali. A N
- 13.3 Mou jedinou neřestí je, že i jako dospělý stále spím se svým trochu opelichaným plyšovým medvídkem. A N
- 13.4 Z hřiště se ozývaly hlasy výskajících a povykujících dětí tak silně, že nebylo možné soustředit se na vypracování zadaného úkolu. A N

14. Do které z následujících vět patří Ý místo hvězdičky?

- A) Mými oblíbenými zvířaty jsou bíl* tygři.
B) Mým milovaným hokejovým týmem jsou Bíl* orli.
C) Můj dědeček z Albrechtic dvakrát do roka bíl* chlév vápnem.
D) Moje maminka každou neděli podává k snídani bíl* chléb s máslem.

15. Kterou z následujících spojek lze nahradit výrazem POKUD tak, aby se význam výchozího textu nezměnil?

Pokud bude zítra sněžit, pojedu pro babičku na nádraží autem.

- A) až B) jelikož
C) jestliže D) přestože

16. Uspořádejte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby na sebe navazovaly:

A) „Milý Davide, přijdeš o svoje vlasy. Dlouhé vlasy, krátký rozum, a tak z tebe udělám plešouna.“

B) A Gabriela si v duchu představila, jak svůj narozeninový dort s deseti svíčkami rozplácává Vendule po obličejí. Udusila by se šlehačkou.

C) Gabriele bylo deset. Bylo jí deset právě dnes, takže si na ten věk ještě nezvykla, ale nedalo se s tím nic dělat.

D) „Zrádci,“ pomyslela si. „Fuj, hanba! Proč nepřišla třeba Vendula?“ Navenek se ke Gabriele chová medově, pořád ji hubičkuje červenými rty, a pak se zachová takhle proradně. To si žádá pomstu. Sladkou pomstu.

E) A co by udělala zrádci Davidovi? Ustříhla by mu dlouhé vlasy, kterými pořád pohazuje jak hřebec hřívou, a myslí si, že všechny holky z něho ztrácejí dech.

F) Stejně tak se nedalo nic dělat s tím, že nikdo z kamarádů a spolužáků pozvaných na oslavu jejích narozenin nepřišel.

**17. Přiřaďte k jednotlivým ukázkám (25.1–25.4) odpovídající typ textu (A–F):
(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě odpovědi
zbydou a nebudou použity.)**

17.1 Neustále to mění tvar, ale přesto je to stále kulaté.
Co to je?

17.2 Maminka se ptá staršího syna: Proč nechceš bráškově půjčit sánky?
Syn odpoví: Já mu je půjčuju. On je má do kopce a já z kopce.

17.3 Andělíky, dva špalíky,
cvoky, boky ven,
nepůjdeš-li, vyrazím tě
zlatým kamenem.

17.4

Mocný lev odpočíval po jídle, když mu před nosem proběhla malá myška. Lev vymrštil tlapu a myšku chytil. Chtěl ji rozmačkat za to, že rušila jeho klid. Myška začala prosyt:

„Nezabíjej mě, mocný Lve, někdy ti třeba pomůžu zase já.“ Lva pobavila její řeč, jak by mu malá liška mohla pomoci! Ale myšku přece jen pustil.

Zanedlouho přišly do džungle lovci a chytili lva do sítě. Bezmocný lev se svíjel v síti na zemi. Zatímco lovci poodešli, potichu přišla malá myška a řekla lvovi: „Neboj se, já ti pomohu, jsem ti přece zavázána.“ Lev si jen smutně povzdechl, nevěřil jí. Ale myška už svými ostrými zoubky hryzala síť a rychle se jí podařilo překousat několik provazů, až díra byla dostatečně velká a lev přes ni mohl utéci.

- A) bajka
- B) hádanka
- C) životopis
- D) anekdota
- E) jazykolam
- F) rozpočítadlo

18. Z textu 17.4 vypiš pět pravopisných chyb:
